

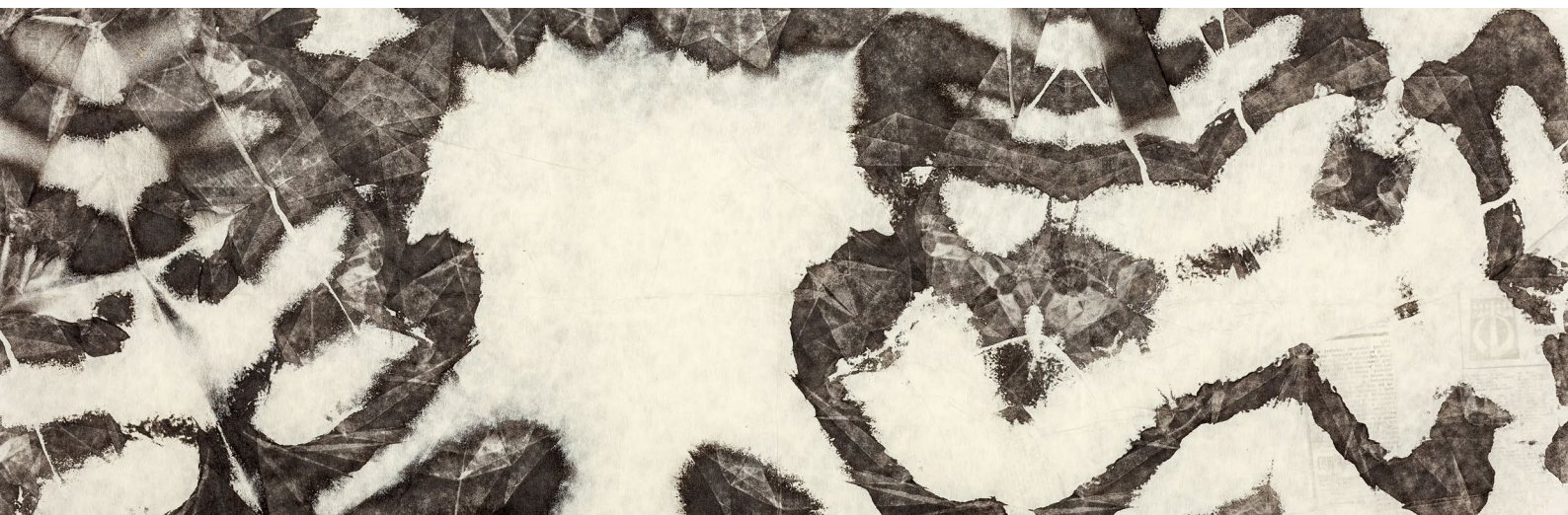
DALIBOR CHATRNÝ

1925—2012

Konceptuální umělec, kreslíř, grafik a experimentátor či snad průzkumník Dalibor Chatrný je osobností, bez které se neobejde žádný příběh českého umění posledních sta let. Studoval na Pedagogické fakultě v Praze a na Akademii výtvarných umění (AVU) tamtéž. V grafickém ateliéru se dělil o stůl s holickým Karlem Malichem, dalším z tvůrců, jež svobodně překračovali konvence a hranice umění. Dalibor Chatrný téměř celý život vyučoval, působil jako pedagog na brněnské „suřce“, na pražské AVU, na Fakultě výtvarných umění VUT v Brně a na katedře scénografie JAMU. Za svou práci byl honorován řadou ocenění, včetně Boudníkovy ceny za přínos grafice a Ceny ministra kultury ČR za přínos v oblasti výtvarného umění. Obdržel také ocenění Umělec má cenu. Právě tuto cenu (od Václava Stratila), kterou mladí umělci udělovali těm již důstojným a respektovaným, předával v roce 2011 Daliboru Chatrnému Dominik Lang.

Dalibor Chatrný byl umělcem vědeckého založení. Zajímala ho fyzikální stránka našeho světa, magnetismus, stíny, odrazy. Vymýšlel si vlastní techniky: akvamarely, rozbrušování, prosakování. Kreslil obouručně a zkoumal hranice a možnosti každého média, s nímž pracoval, ať to byla grafika, prostor, otisky, mřížky, provázky, kresby, land art nebo jazyk. Fascinoval ho řád i náhoda. Využíval fyzikální zákony, pravidla geometrie i intuici. Říkal: Jen tehdy, kladu-li přírodě ty správné otázky, dostávám jasné odpovědi. Svobodu v přístupu k umění popsal paralelou s volností dýchání.

Princip tvůrčí síly ho vyslal na pole abstrakce, akce, konceptu, konkrétna, land artu, k prověřování sémantického obsahu slov a lettrismu. Společně s Aloisem Piňosem experimentoval s optoakustickou hudbou. Patřil ke generaci, která věřila, že svět je událostí a událostí je i umělecké dílo. Jeho svět není světem pravidel, ale univerzem objevovaných, většinou velmi překvapivých zákonitostí. Průzkum materiálů ho přivedl k textilu, netkané textili i textovým instalacím. Akvamarely vznikly skládáním netkané textilie, do níž prosákla tuš vrstvami a přehyby. Textové instalace ukazují zájem Dalibora Chatrného o smysl slov a vět a o poslání literatury. Citace básníků a filozofů Richarda Weinera, Karla Hynka Máchy, Herakleita či Empedokla přepsané na plátně jsou významovými zlomky, nesoucími vlastní poselství, jak to známe z fragmentů textů temného antického mudrce. Uvědomíme-li si šíři oblastí zájmu Dalibora Chatrného, napadne nás, že tvůrčí princip je nejvyšší, možná jedinou svobodou člověka.

Reprodukce: Dalibor Chatrný, Akvamarely – prosakováním I–V (výřez), 1983, akryl, netkaný textil, Foto: Radomír Chatrný

LADISLAV JEZBERA

1976 Hořice v Podkrkonoší

Sochař, autor instalací a prací do veřejného prostoru, pedagog Ladislav Jezbera absolvoval Střední průmyslovou školu kamenickou a sochařskou v Hořicích v Podkrkonoší a Fakultu výtvarných umění na VUT v Brně v ateliéru socha–prostor–instalace Jana Ambrůze. Vyučuje na kamenicko-sochařské škole v Hořicích. Žije a pracuje v Hřídelci u Lázní Bělohrad a je členem Klubu konkretistů 3. Už v roce 2001 mu Dalibor Chatrný společně s Jiřím Valochem nabídl členství v Klubu konkretistů Brno 2. Patří mezi výrazné a etablované nefigurální sochaře. Nevýtvarný materiál používá osobitým způsobem, ať je to mýdlo, vyjetá motorová nafta, sklípkový plast, mramor, počítačový display, polystyren nebo molitan. Hmotu prostupují filozofické úvahy antických i moderních filozofů a poznatky moderní vědy, které prozrazují autorův kritický vztah k aktuální realitě. Sochař vychází z dědictví minimalismu a reduktivních postupů. V některých momentech lze objevit paralely s italským hnutím 60. let Arte Povera (chudé umění), zvláště konceptuální souvztažnost k přírodním a všedním materiálům, chemickým procesům, matematice a Fibonacciho posloupnosti. Nebo k francouzské skupině GRAV, ve využívání technických materiálů s uměním dosud nespojovaných. Jezbera dokáže objevit přitažlivou estetiku v konstrukčních a stavebních plastech, prostor provoní mýdlem nebo chemickou esencí jablka z rozprašovačů. Nádvoří galerie zabydlí ohromnými polystyrenovými kvádry. Zaujímají ho atraktory a kolapsy. S Daliborem Chatrným se v Brně často potkával, učil na stejné škole, na jaké učil on. Pro svou akci Co záleží na tom, kdo mluví v roce 2006 sbíral do igelitových pytlů dech osobností, jichž si vážil. V jedné z průhledných schránek je zachycen i dech a DNA Dalibora Chatrného.

VLADIMÍR HAVLÍK

1959 Nové Město na Moravě

Konceptuální umělec, malíř, literát, hudebník, performer a pedagog studoval na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci (UP). Dnes působí na Katedře výtvarné výchovy UP jako vedoucí oboru intermedia. Je členem Spolku olomouckých výtvarníků a Klubu konkretistů. Havlíkovy performance z 80. let byly tak legendární, že je znovu po letech vyslala do prostoru Barbora Klímová, laureátka Chalupeckého ceny za rok 2005. Pokusná květina (1981) nebo Přehrátí Bacha ve větru (1979) jsou předobrazem Havlíkova zacílení na nová média, charakterizovaná intenzivní komunikací, vzájemností, spoluprací. Zamýšlí se nad dualitou přírody a urbánního prostředí. Vedle akcí a happeningů se v jeho tvorbě objevuje také land-art, vizuální poezie, kresba, abstraktní malba a vymýšlení slovních hříček. A v posledním období také práce s AI, s níž se obrací s neopakovatelným vtipem a hravostí k problematickému dalšímu životu performance. Vladimír Havlík aka Old Performer je také důležitou součástí olomoucké experimentální kapely Ostrý zub.

LADISLAV DANĚK

1958 Přerov

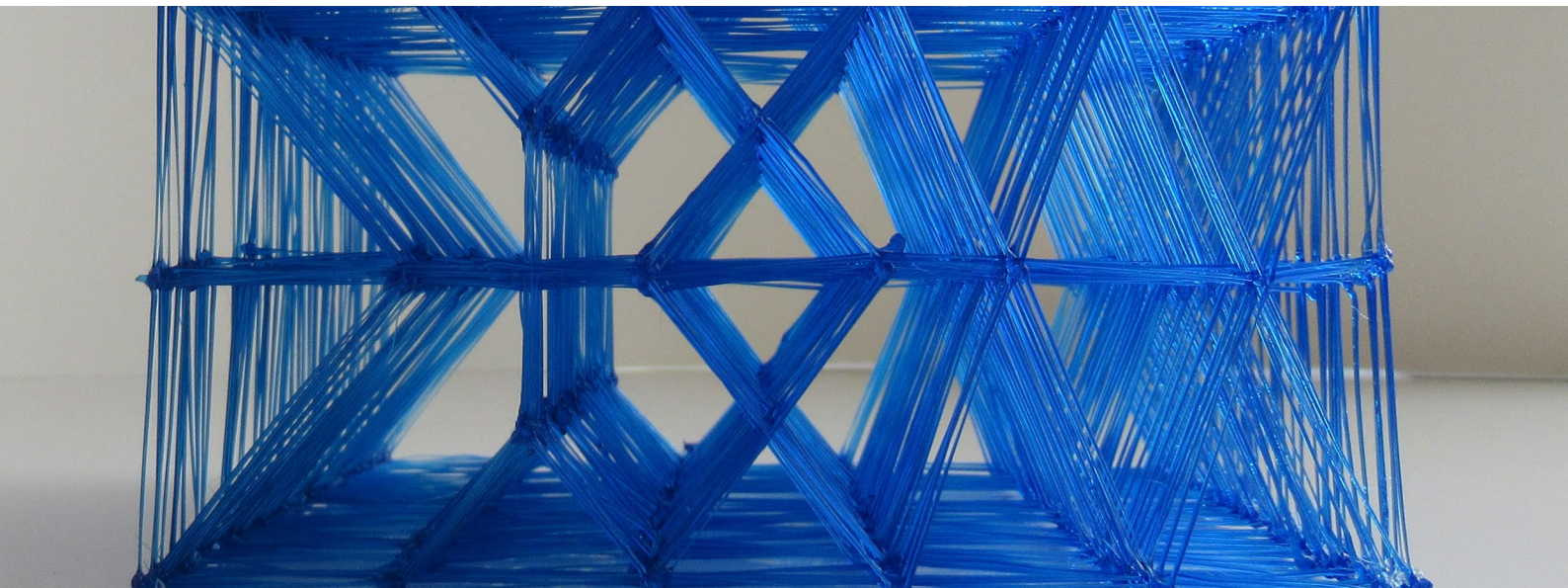
Autor kreseb, teoretik a historik umění, kurátor, archivář a muzejník absolvoval Filozofickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, obor teorie a dějiny umění. Působí jako historik a kurátor v Muzeu umění v Olomouci. Patří do okruhu autorů Galerie Caesar a je členem Klubu konkretistů 3. Trpělivě, cíleně a invenčně spojuje body na milimetrovém papíru. Vytváří hustou síť, jež má obvykle jasný střed, drahokam vznikající mnohočetným křížením linií. Jistě lze hovořit o permutačním a kombinatorickém umění, o božské geometrii, duchovních rozměrech, kabale, středověkých a barokních mysticích (Raymond Lull, Athanasius Kircher) a konstruktivisticko-spirituálním původu Bauhausu. A rovněž o spojení matematického, vědeckého potenciálu se snováním bran do jiných jsoucen, o rituálním chování, energetické vibraci a vnitřním světle. Kresby na milimetrovém papíře lze také chápat jako metaforu kurátorské práce autora. Spojuje aktéry, myšlenky, prostor, významy, interpretace do sítí, v nichž lze zahlédnout dokonalý tvar, výstavu nebo ideu.

VLADANA HAJNOVÁ

1967 Pardubice

Autorka kreseb a objektů, grafička a pedagožka studovala na Střední průmyslové škole textilní v Brně. Absolvovala Akademii výtvarných umění v Praze v ateliéru grafiky, kde jejími profesory byli Ladislav Čepelák, Dalibor Chatrný a Jiří Lindovský. Pracuje s akumulací běžně dostupných materiálů, jako jsou špejle, brčka, nebo dráty a pletivo. Žije a pracuje v Pardubicích a je členkou Klubu konkretistů 3.

V její tvorbě hraje důležitou roli prázdný prostor a zlehka povstávající tvar stvořený z pravidelné či nepravidelné sítě uzavírající a formující vzdušné jádro. Zásadním principem je vztah hmoty a prázdnoty, jak se realizoval v objektech ze slávek, a tvarech a architekturách z drátěného pletiva. Špejle promlouvaly o strukturaci hmoty. Někdy je tvar geometrických těles uzavřený, jindy rozježený a neuspořádaný. Pardubickým vědcům její práce připomínají nanotrubičky zachytávající světlo a glukózové prstence. V posledních etapě autorka kreslí 3D perem v prostoru. Proměny dozraly i kresby. Zprvu minuciózní komorní formáty vyrostly do monumentálních měřítek, které nelze zvládnout od stolu, ale jedině nasazením celého těla, celistvé bytosti. Autorka kreslí fyzicky, často oběma rukama, někdy píše inkoustem. Výsledkem je vždy kresba jako událost.

Reprodukce: Vladana Hajnová, XYZ (výřez), 2021, 3D pero, filament PETG, Foto: archív autorky

MONIKA ŽÁKOVÁ

1987 Praha

Malířka, kreslířka, autorka objektů a pedagožka Monika Žáková absolvovala Akademii výtvarných umění v Praze v ateliéru malby Jiřího Sopka. Studovala také v ateliéru hostujícího profesora Jana Merty. Získala stáž ve studiu Ralfa Kerbacha na HFBK Dresden a v olomouckém Telegrafu. Vyučovala na Střední uměleckoprůmyslové škole na Žižkově náměstí v Praze. Po krátké etapě geometrické abstrakce v malbě a skládání pruhovaného papíru objevila strukturu textilu. Její práce se nedá popsat jako malířství, kreslení nebo sochařství. Výsledný artefakt je čímsi mezi malbou, kresbou a objektem. Vychází z plátna a jeho textury, rozpoznáme charakteristické vlastnosti drapérie, sklady, záhyby a zlomy. Tvoří překládáním, žehlením, sprejem, odkazuje k muchlážím klasiků českého experimentu, tvorbě Jiřího Koláře a Ladislava Nováka. V sériích Echo of Fragility, Rhizom a Soft Logic dominuje kultivovaná hra s formou, kresbou a kompozicí.

Reprodukce: Monika Žáková, Rhizome D (výřez), 2020, akryl na plátně, Foto: archiv autorky

ALEŠ SVOBODA

1956 Most

Multimediální umělec, pedagog, kurátor, kritik a teoretik umění Aleš Svoboda vystudoval Střední průmyslovou školu chemickou Praze a Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy, kterou zakončil diplomovou prací o kinetismu. Tématem jeho disertační práce na Technické univerzitě v Liberci bylo využití umělého života v umělecké tvorbě. Působí na Fakultě humanitních studií v Praze jako vedoucí Katedry teorie umění a tvorby, je členem Klubu konkrétníků a SČUG Hollar. Patří k nejvýznamnějším představitelům počítačového generativního umění. Umělec definuje algoritmus, v němž počítač následně hledá nebo morfuje možnosti, variace, nové cesty. V jedné z prací nechal Svoboda počítač vizualizovat víc jak 280 miliard podob kompozice vrstvených kruhů a čtverců v rastru os ve vztahu zlatého řezu. Neustálá proměnlivost formací, struktur a výpočtů souvisí s umělcovým zájmem o umělý život. Pokud je základní charakteristikou života neustálý vývoj uvnitř daného světa (zde v prostředí počítačové simulace), zdá se pravděpodobné, že přichází nová etapa nároku na stvořitelství z pozice aplikované počítačové vědy.

KRISTINA LÁNÍKOVÁ

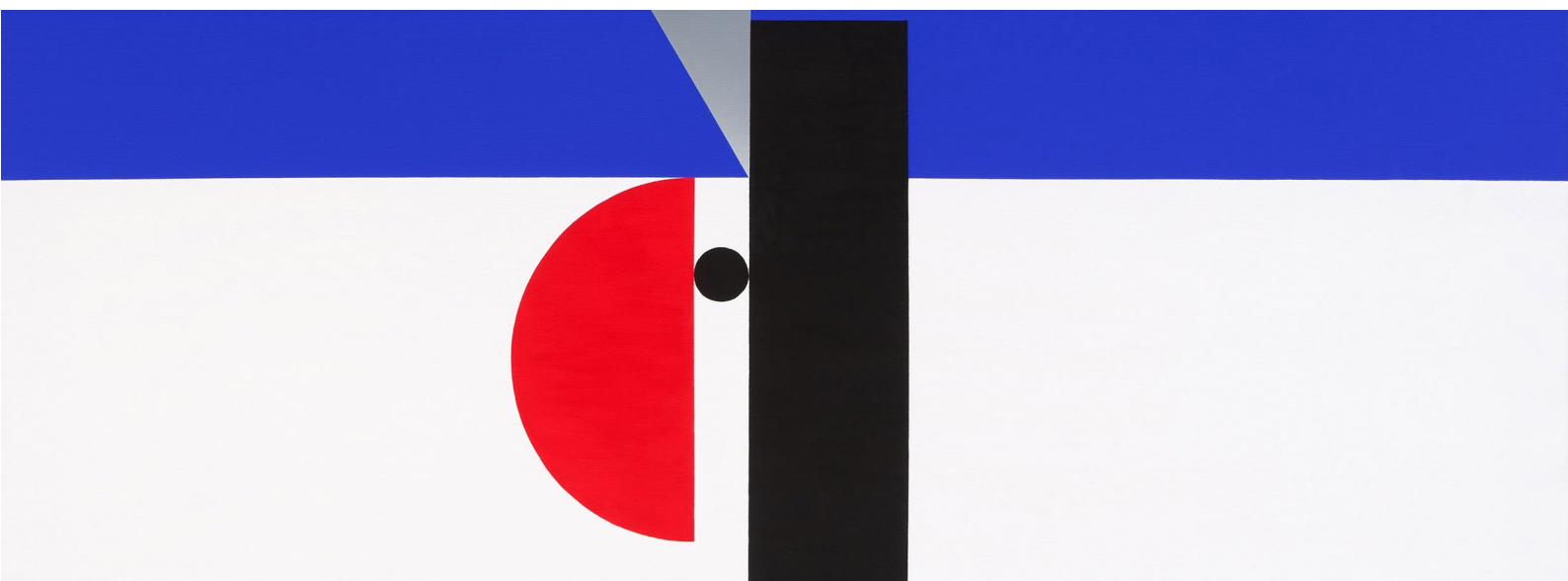
1988 Praha

Vizuální umělkyně a autorka poezie studovala na Akademii výtvarných umění v Praze v ateliéru kresby Jiřího Petrboka a ve škole nových médií Tomáše Svobody. Pokračuje v doktorském programu v modulu Pavly Scerankové a Dušana Záhoranského. Jejím tématem je zranitelnost, léčení, tělesnost. Sérii Dirty Sorry autorka dříve představila na výstavě Myšlení obrazem v pražské Městské knihovně. Přívlastky převzaté z různých zdrojů v našem okolí spojila s univerzálním slovem sorry a takto vzniklé omluvy vyryla na skleněné tabulky odpovídající rozměrům poznámkových lístků. Časosběrná série obsahuje 641 omluv: například: MEDICATED SORRY, LEGISLATIVE SORRY, INTIMATE SORRY nebo SKINNY SORRY... V Gočárově galerii je tato časosběrná série poprvé vystavena kompletní.

VENDULA CHALÁNKOVÁ

1981 Přerov

Malířka, kreslířka, ilustrátorka, autorka knih a komiksů vystudovala Střední pedagogickou školu v Přerově a po té Fakultu výtvarného umění VUT v Brně. Prošla ateliéry Václava Stratila, Mariána Pally a Vladimíra Merty. Zkušenost si rozšířila stáží v intermediálním ateliéru Milana Knížáka na AVU v Praze. Spoluzaložila hudební duo Muženy, jež do svých textů vkládá vzkazy opsané z brněnských záchodků. Pozornost si velice brzy získala autentickou uměleckou tvorbou a nepřekonatelnými vstupy do mediálního prostoru v rozhovorech a TEDexových přednáškách. Zpracovává okolní dění, konzumní společnost a vždy vychází ze svého vlastního života, ze zážitků, jež jsou humorné a zároveň drsné. Ve vyšíváných esemeskách spojila marnost psaní zpráv s náročnou technikou přepisu. Vytváří koláže ilustrací a komiksových stripů o třech polích, vyrábí náušnice s lbalginem a přešívá zvířátka a tašky z vietnamské tržnice. Stolní hokej přetransformovala v Betlém pod názvem Ježíškův hattrick. Napětí a vtip vychází z doslovnosti. Má také svoji autorskou značku Zvrhlý vkus. Ze čtverečků pečlivě vystříhala Hand Made Photoshop. Maluje minimalistická plátna, na nichž jsou přesně překopírovány elektrospotřebiče, které doma nemá nebo oblečení, jež naopak patří jí samotné nebo rodinným příslušníkům. Podobně přistoupila k obrazům, jejichž námětem jsou dveře socialistických kulturáků a závodních jídelen. Geometrickou či monochromní abstrakci použila na ubrusy a tlačenu s cibulí, hodila se i při přepisu čtyřverší Jana Skácela do malby. Radek Wolmuth popsal její uměleckou pozici pojmem storyteller, vypravěč příběhů.

JANA BERNARTOVÁ

1983 Liberec

Multimediální autorka, pedagožka a kurátorka absolvovala Technickou univerzitu v Liberci (TUL), obor vizuální komunikace na Fakultě umění a architektury u Stanislava Zippeho. Studovala také intermédiá na brněnské FaVU VUT u Václava Stratila, a ve škole Fotografie a intermediálních přesahů Lubo Stachova na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě. Doktorát získala v supermediálním ateliéru Federica Díaze na pražské UMPRUM. Několik let se starala o výstavní dramaturgii pražské galerie Kvalitář, kurátorsky organizuje mezinárodní festival Art Week Liberec. Vyučovala na Fakultě umění a architektury TUL, aktuálně za Akademii výtvarných umění v Praze vede část meziuniverzitního umělecko-výzkumného projektu Kreativní software/digitální neuronová síť, Virtuální futuroložka A°D°A, který připravuje specializovaný AI nástroj pro umělce a architekty. Je prorektorkou pro studijní záležitosti na pražské Akademii výtvarných umění. Ve volné tvorbě ji inspirují informační technologie, chyba v digitálním obraze, napětí mezi virtuálním světem a žitou realitou, mezi daty a jejich hmotnými výstupy. Zájem o světlo a barvu v reálném, digitálním a virtuálním prostředí vyústil v řadu pozoruhodných projektů, mimo jiné ve třech dvojicích chladně vyzářujících světelných boxů v barvách s neobyčejnými názvy a historií, jako je barva Koroptvího oka, Barva stehna nymfy a Barva stehna pohnuté nymfy.

Reprodukce: Jana Bernartová, Parametrická digitální struktura, Rastr NULA #heroine1, Rastr NULA #heroine2, Rastr NULA #heroine3 (výřez), 2018, výšivka na plátně, výšivka na plátně

JOHANA POŠOVÁ

1985 Praha

Fotografka a vizuální umělkyně absolvovala Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v ateliéru fotografie Ivana Pinkavy a poté Hynka Alta a Aleksandry Vajd. Zkušenosti rozšířila stáží v ateliéru animace, rezidencí v Lisabonu, na Islandu a ve Valencii. S metodou fotogramu zachází autenticky. Na světlocitlivý materiál neklade předměty, ale tvoří koláže pomocí pauzovacího papíru, na který tiskne textury materiálů, nebo fragmenty fotografií a až následně je exponuje. Jde o fotografické improvizace s fotoemulzí nekontrolovaně nasvícené slunečním světlem. Fotogramy koloruje potmě, bez možnosti vizuální kontroly. Osvěcované předměty, fragmenty, průhledy a obrazce komponuje do kolážovitých celků. Rozměrné fotogramy instaluje zavěšením v prostoru bez opory ve zdi. V aktuální práci se s umělkyní Barborou Fastrovou zabývají udržitelným přístupem při přípravě výstav a děl. V projektu Cheap Art pracují s recyklací textilních materiálů, vytvářejí sochy, kostýmy a velkoformátové závěsné tapiserie.

LUCIE NOVÁČKOVÁ

1981 Jihlava

Malířka, autorka textilních objektů, kurátorka a organizátorka kulturního života absolvovala obor Kulturní dějiny na Filosofické fakultě Univerzity Pardubice, a textilní tvorbu na Katedře výtvarné tvorby Univerzity Hradec Králové. Pokračovala na Fakultě výtvarných umění VUT v Brně ve škole malby. Aktuálně studuje doktorský program na Akademii výtvarných umění v Praze, v ateliéru Socha 2 u Tomáše Hlaviny, kde se zabývá vztahem textu a textilu. Se Zuzanou Růžickovou založila Kolben Open, která se stala platformou pro prezentaci děl rezidentů Pragovky a vedla k založení a rozvoji Pragovka Gallery a The White Room, jež úspěšně vedla do roku 2022. S Martinem Vlčkem spoluzaložila také zahraniční rezidenční výměnný program Pragovky. Vytváří monumentální textilní instalace, jež mohou vést světlo a uvolňovat hluboké významy barvy. Pracuje s minimalistickou redukcí, high tech postupy, tkalcovskými stavy a zároveň se nebrání zařazení do dlouhé linie žen–tkadlen a šamanek, jejichž patronkou je antická Arachné. Malířsky je jí oporou dílo Ludmily Padrtové, pro textilní tvorbu pak přístup Kazuko Miyamoto. Už několik let rozvíjí projekt La-Tence, jež počítá s reakčním časem, prodlevou, zpožděním a tím, co je skryté, utajené, nezjevné, zatím neprojevené.

DANIELA MIKULÁŠKOVÁ

1974 Bruntál

Malířka, pedagožka, autorka vyšíváných objektů studovala na Fakultě umění VUT v Brně v ateliéru Vladimíra Merty. Absolvovala Filozofickou fakultu UP v Olomouci a doktorské studium na Pedagogické fakultě MU v Brně pod vedením Jiřího Sobotky. Zkušenosti si rozšířila pobytem v Izraeli při studiu hebrejštiny. Vyučuje na základních uměleckých školách. V roce 2005 nahradila malbu vyšivkou, ale nikoli obyčejnou. Je to kresba, malba i objekt zároveň. Čáry vyšivky se nejvíce blíží kresbě, ale práce s jehlou je nesmírně pomalejší, ovšem také bližší dimenzím věčnosti. V roce 2010 se věnovala ubrusům, intimitě domácnosti a stolování. Její rukopis je nervní, expresivní, formáty monumentální i komorní. Pohyb jehlou po plátně či kanavě je osvobozující, intuitivní a performativní. Na podkladu se občas zhmotní reálné předměty z našeho světa, jako třeba fotoaparáty, jindy konfiguraci čar vnímáme spíše jako emoční krajiny. Autorka pracuje také s koláží a materiálovými kombinacemi, samety, stopou tuše či jizvami průstřihů. Silonová síťovina a záclony vytvářejí moaré a interference. Kresba se pohybuje po přímkách, někdy i ve velmi dlouhých tazích, jakoby potřebovala stihnout příliš mnoho a silná energie zápolila s (ne)trpělivostí. Výsledná podoba je odhmotněním malby, rezonancí, paradoxem mezi pomalostí samotného procesu vyšívání a gestickou expresí výsledku. Vyšivka je druhem nečitelného písma napsala Jana Písaříková.

JÁN MANČUŠKA

1972—2011

Multimediální umělec, malíř, autor objektů, instalací, performancí a videí absolvoval Střední uměleckou školu jako návrhář nábytku a Akademii výtvarných umění v Praze. Prošel ateliéry kresby Jitky Svobodové, grafiky Vladimíra Kokolii a malby Vladimíra Skrepla. Zkušenosti si rozšířil stážemi v Künstlerhaus Bethanien v Berlíně, v ISCP v New Yorku, pobyty v Grazu nebo v Rotterdamu. Byl členem skupiny BJ (Bezhlavý jezdec). V roce 2004 se stal laureátem Ceny Jindřicha Chalupeckého pro mladé umělce. V jeho práci je zřetelný zájem o jazyk, scénografii, divadelnost, filmovou řeč, překrývání kontextů. V divadle Archa inscenoval Hru pozpátku. Na otázku proč to dělá si odpověděl: Protože je to absurdní. V reakci na slavné dílo Josepha Kosutha se několikrát zabýval židli. Na zeď galerie zvizualizoval diagram, v němž analyzoval, co je to židle. V projektu 800 způsobů, jak popsat židli, vystřílel obrys židle broky do zdi. Jindy použil místo kresebné linie nitě napnuté na hřebíčcích.

Jídelní stůl se židlemi nebo televizi s křeslem vyvedl přímo na zeď. Důsledně se zabýval písmem a texty, nechal diváky vnímat obrazy skrze plechy perforované teoretickým textem, takže skrze text. Zajímal ho text v prostoru, který začne organizovat prostor a prozradí svůj manipulativní charakter. Pracoval také s půdorysy, výstavní prostor považoval za rám, který odděluje umění od reality.

DAGMAR ŠUBRTOVÁ

1973 Duchcov

Sochařka, kurátorka a organizátorka kulturního života původně studovala sklo v Kamenickém Šenově a na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, aby zakotvila na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v ateliéru veškerého sochařství Kurta Gebauera, kde řadu let působila jako asistentka. Zkušenosti si rozšířila na Maksas akademijas Latvija v Rize v Lotyšsku a na rezidenci v litevském městě Palanga. Byla kurátorkou Galerie Důl Mayrau ve Vinařicích a dvacet let se starala o program výstavní síně Ústavu makromolekulární chemie Akademie věd ČR v Praze, tzv. Makráče. Je autorkou naučných stezek a muzejních expozic a intenzivně pečuje o odkaz kladenských umělkyně Jitky a Květy Válových, který je koncentrován nejen okolo jejich domu v Bendlově ulici. Organizovala Mezinárodní bienále Industriální stopy a konferenci Kladno minulé a budoucí. Spolupracovala s kulturní revue Kladno-Záporno. Je spoluautorkou knihy Průvodce: současná umělecká díla v krajině a již několik let rozvíjí projekt Na pomezí samoty / Frontiers of solitude, v němž zkoumá aktuální otázky proměn krajiny a provázanosti postindustriální společnosti a přírody. Jejím hlubokým zájmem jsou vrstvy paměti, ztráta historických souvislostí, převrácení geologických vrstev i sociálních struktur v kraji silně poznamenaném těžbou uhlí. Přináší do kulturní sféry povědomí o průmyslem zdevastovaných „území nikoho“, odvalech hlubinných dolů, krajině, industriálním dědictvím a ekologii. Žije v Kladně.

MARTIN ZET

1959 Praha

Multimediální umělec, sochař, kreslíř, fotograf, performer, básník, překladatel, vydavatel a pedagog absolvoval Akademii výtvarného umění v Praze v sochařském ateliéru. Ve své disertační práci na UMPRUM se zabýval dílem a dobou svého otce, sochaře Miloše Zeta. Pedagogicky působil na FaVU VUT v Brně, na FAMU v Praze a na Střední škole kamenicko-sochařské v Hořicích. Zprvu redukoval sochařskou hmotu na elementární konstrukční tvary. Postupně se vydal do prostoru více odhmotněných forem, konceptuálních přístupů a performativních zkušeností. Mezi ekologická, sociální i meditativní témata dokáže diváky uvést sumárně, účelně, metaforicky a s jistou dávkou humoru. Zajímá se o politické a společenské dění, interpretaci historických událostí, zkoumá úlohu umělce ve společnosti. V textech k jeho práci se často objevují slova průběh, trvání, kontinuita, stereotypy, paměť, zapomínání, svoboda, zodpovědný přístup k prostředí, v němž žijeme. Žije a pracuje v Libušíně, kde založil Centrum pro současné umění.

DOMINIK LANG

1980 Praha

Sochař, konceptuální umělec, architekt výstav, aktivista a pedagog absolvoval Akademii výtvarných umění v Praze. Prošel ateliéry Jindřicha Zeithammela, Veroniky Bromové a Jiřího Příhody. Na UMPRUM navštěvoval Ateliér intermediální konfrontace Jiřího Davida. Vzdělání si rozšířil na několika zahraničních stážích a stipendijních pobytech, mimo jiné na Copper Union v New Yorku, nebo ve studiu Ai Weiweie v Pekingu. Je laureátem prestižní Ceny Jindřicha Chalupce pro mladé umělce. Rozruch vzbudila jeho replika sochy Stavba Stanislava Kolíbala, která vyprovokovala debatu o autorství a volném nakládání s uměleckým dílem. Na vídeňské výstavě Expanded Anxiety (2013) mohl divák vstoupit do nitra sochy Úzkost Otto Gutfreunda. Jeho účast na Benátském bienále v roce 2011, kdy pracoval s dílem svého otce, sochaře Jiřího Langa v instalaci Spící město, je už v učebnicích a součástí historie. V roce 2012 se stal vedoucím ateliéru sochařství na UMPRUM v Praze, zprvu spolu s Edith Jeřábkovou. Je také autorem pomníku filozofa Jana Patočky. Pro výstavu Sběratel kostí (2015) ve své domovské huntkastner gallery vytvořil paralelu k plejtvákovi v Národním muzeu. Při druhé výstavě Let's go outside, even if it rains! (2023) rekultivoval vnější prostředí galerie a dovedl myšlenky udržitelnosti, ekologie, ale také dobrého a odpovědného života, do širšího diskurzu. Dominik Lang je vnímán jako jeden z důležitých představitelů tzv. institucionální kritiky. V současné době se profiluje především jako architekt výstav, ke koncepční podobě expozic přistupuje interpretačně a z pozic udržitelnosti.

V roce 2011 předával Daliboru Chatrnému neobvyklou cenu. Aktivita Umělec má cenu vznikla v roce 2007 jako způsob, jak vést kolegiální dialog a překlenout mezigenerační proluky. Ocenění bylo vyjádřením úcty a respektu významným osobnostem od tehdy mladší generace umělců a teoretiků. Cena byla putovní, každý rok byla pojmenována po laureátovi z loňského roku. Dalibor Chatrný tak obdržel Cenu Václava Stratila.